

Okresné kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
52. ročník, školský rok 2023/2024
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)
 *Monotematikus és elméleti rész - feladatok

Név:
 Iskola: Osztály:
 Elért pontszám: Ebből a monotematikus részben (*):

1. *A rövid leírások alapján ismerd fel a világ ismert tűzhányóit! A mondatokba illeszd be az alábbi lehetőségek egyikét:

Mauna Loa Mont Pelée Etna Tambora Saint Helens Nevado del Ruiz
Fudzsizsan Mauna Kea Eyjafjallajökull Krakatau

- a) Az izlandi tűzhányó 2010-ben az európai légi közlekedés leállását idézte elő.
 b) Az indonéz és tűzhányók a 19. században a több ezer szigetlakó halálát okozták.
 c) 1902-ben a(z) tűzhányóból kiáramló láva elpusztította a Martinique szigetén található St. Pierre nevű várost. Egy kikötőben állomásozó hajó kivételével minden megsemmisült.
 d) Az USA északnyugati részén található csúcsot 1980 óta a világ vulkánlaboratóriumának tartják.
 e) A kolumbiai Armero városban 2025-ben volt a(z) tűzhányó kitörésének 40. évfordulója. A kitörés után az egész várost sár (lávalavina) borította, amelyben 15 perc alatt 20 ezer ember vesztette életét.
 f) A Szicília keleti parvidékén található tűzhányó a gyakran kitörő vulkánok közé tartozik. Legnagyobb kitörését 1669-re datálják. A becslések szerint ekkor mintegy 100 ezer ember halt meg.
 g) A Hawaii-szigeteken található és vulkánokat a világ legmagasabb tűzhányóiként szokták emlegetni.
 h) A(z) vulkán Japán legmagasabb csúcsa.
2. Az alábbi táblázat minden sorában **HÚZD ÁT** azt az egy mezőt, amely nem jellemző a *Dunamenti-alföldre (Podunajská nížina)*!

szomszédos államok	Magyarország	Csehország	Ausztria
járások	Galánta (Galanta)	Szenc (Senec)	Ilava
városok	Léva (Levice)	Hlohovec	Myjava
az alföldet körülvevő hegységek	Kremnické vrchy	Tribeč	Kis-Kárpátok (Malé Karpaty)
folyó vízgyűjtő területe	Ipoly	Dunajec	Zsitva
tipikus termények	len	napraforgó	kukorica
fürdő	Dudince	Piešťany	Bojnice
erőművek	Jaslovské Bohunice	Nováky	Kráľová
növényzet	ártéri erdő	a tölgy szintjének növényei	fenyőerdő
rekord	legdélebbi pont	legmelegebb hely	legalacsonyabban fekvő pont

4. Az ipari termelés és szolgáltatások elhelyezkedését egy adott régióban gyakran annak története és természeti adottságai határozzák meg. Ez vonatkozik az Erdőhádi-alföldre (Záhorská nížina) is. A következő munkakörökhöz jelölj ki egyet a felsorolt települések közül, ahol az érdeklődők állásajánlatra jelentkezhetnének

Gbely, Holíč, Rohožník, Smrdáky, Veľké Leváre

Figyelem! Minden nevet legalább egyszer meg kell adnod és közülük egyet mindenképpen kétszer.

- a) betonüzemmérnök -
 - b) masszór fürdővendégek részére -
 - c) idegenvezető a habán múzeum látogatói számára a népi építészeti emlékhelyen -
 - d) fűrómunkás -
 - e) részmunkaidős dolgozó a cementgyárban -
 - f) kastélytermi kínai porcelán kiállítás kurátora -
5. A Kelet-szlovákiai-alföldre vonatkozó alábbi állítások közül melyik igaz? Karikázd be helyesen az IGAZ vagy a HAMIS lehetőséget!

a) A folyóhálózat legyező alakú.	IGAZ / HAMIS
b) Területe vasúti folyosót alkot Ukrajnával.	IGAZ / HAMIS
c) Területébe egykor benyúlt Ung vármegye egy része.	IGAZ / HAMIS
d) Az alföld erdeit szinte teljesen kiirtották.	IGAZ / HAMIS
e) Területén, a Latorica tájvédelmi körzetben (CHKO) egyedülálló mocsári komplexumok találhatók.	IGAZ / HAMIS
f) A területet átszeli a fő európai vízvásztó.	IGAZ / HAMIS
g) A síkság legnagyobb vízfelülete a Zemplínska Šíňava.	IGAZ / HAMIS
h) Legnagyobb városa Michalovce.	IGAZ / HAMIS

Autor: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzent: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Preklad: RNDr. Ferenc Zirig

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava 2024